

SXEDIO.FE3

19.5.1946: Ο ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΡΑΟΥΖΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ ΔΕΡΒΗ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΕΠΙΤΙΘΕΤΑΙ ΕΝΤΟΝΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΚΛΗΡΙΔΗ ΓΙΑΤΙ ΣΥΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΕΣ

Στις **19** Μαΐου ο συνδυασμός του Δέρβη πραγματοποίησε μια νέα συγκέντρωση στη σημερινή Πλατεία Μεταξά στην οποία μίλησαν οι Ανδρέας Αραούζος, Γεώργιος Πούλιας, ο Γενικός γραμματέας της ΣΕΚ Μιχαλάκης Πισσάς και ο Θεμιστοκλής Δέρβης.

Ο Ανδρέας Αραούζος μίλησε ιδιαίτερα για τη συνεργασία της Αριστεράς με τον Ιωάννη Κληρίδη και σε μια προφητική ομιλία πρόβλεψε ότι ενώ η Αριστερά συνεργαζόταν τώρα με τον Κληρίδη στο μέλλον θαρχόταν η σειρά του για να κατηγορηθεί από την Αριστερά ως αντιδραστικός, όταν θα τερματιζόταν η συνεργασία τους (πράγμα που έγινε ύστερα από τρία χρόνια).

Είπε ο Αραούζος που επετέθη και ιδεολογικά εναντίον του Κομμουνισμού τον οποίον χαρακτήρισε ως δικτατορία:

"Μόνον εις την Κύπρον εξακολουθεί από μερικούς να είναι ανεκτή η συνεργασία με κομμουνιστάς και υπό το σύνθημα "Εθνική Ενότης" ή "Ενιαίον Μέτωπον" κλπ. Αραγε οι μερικοί αυτοί που πιστεύουν πράγματι ότι είναι κατορθωτή μια τέτοια συνεργασία ή την χρησιμοποιούν απλούστατα ως γέφυρα ίσως δι' αυτής φθάσουν εις τον δημαρχιακόν θάκον; Ετσι και ο αντίπαλος μας συνδυασμός ο αυτοκαλούμενος της "Εθνικής Συνεργασίας" θέλει και αυτός να χρησιμοποιήση το γεφύρι. Οχι λοιπόν, δεν θα τους κρατήση το γεφύρι, διότι αι βάσεις του είναι σκουριασμένοι, δεν είναι δυνατόν να ριζωθούν γερές βάσεις τέτοιου πολυσυνθέτου συγκροτήματος, εις ένα συνετόν λαόν ως της Λευκωσίας.

Ο ιδικός μας Συνδυασμός δεν ζητά γεφύρια. Χωρίς απατηλά συνθήματα, κατερχόμεθα σαν άνδρες εις

τον ευγενικόν εκλογικόν αγώνα, ξεύρουμε τι ζητούμε, ξεύρουμε τον σκοπόν μας, σας γνωρίσαμεν καθαρά σαν κρύσταλλα το πρόγραμμα μας βασισμένο εις τα τρία πρωταρχικά σημεία: Την εθνικήν μας αποκατάστασιν, δημοτικά έργα και την εν γένει καλλιτέρευσιν της θέσεως του εργάτου επί καθαρώς σοσιαλιστικών γραμμών.

Επαναλαμβάνω: Επί καθαρώς σοσιαλιστικών γραμμών, δηλαδή με το σύστημα εκείνο που αναγνωρίζει την εργασίαν ως τον πρωταρχικόν παράγοντα της ευημερίας και αμείβει τον καθένα ανάλογα με τον τίμιον ιδρώτα του και που ο καθένας συνεισφέρει ανάλογα με τας δυνάμεις του.

Το σύστημα που εξυψώνει τον εργάτην είναι το σοσιαλιστικόν, κατ' αντίθεσιν προς το Κομμουνιστικόν, γιατί ο Κομμουνισμός σημαίνει τίποτε ολιγώτερον παρά δικτατορίαν, σημαίνει εγκατάλειψιν κάθε πρωτοβουλίας, σημαίνει μεταβολήν του ανθρώπου εις άψυχον σκουριασμένην μηχανήν. Ημείς εις την Κύπρον δεν έχομεν όλην την πικράν πείραν του είδους αυτού της δικτατορίας διότι ακόμη δεν εξεδηλώθη υπό την πραγματικήν της μορφήν.

Διά να εκδηλωθή, έχει ακόμη να ανεβή μερικά σκαλοπάτια. Και διά να ανεβή χρειάζονται να την βαστάζουν άλλοι, διότι μόνη της είναι αδύνατος. Χαϊδεύει λοιπόν πότε τον ένα και πότε τον άλλον.

Επωφελείται κάθε δυσαρεσκείας εις τους κόλπους των αντιπάλων της και με ψεύτικα συνθήματα εξασφαλίζει την συνεργασίαν μερικών από αυτούς.

Ετσι εδώ, εις την πατριωτικήν και νοικοκύρισσαν Λευκωσίαν ευρέθημεν ενώπιον ενός φαινομένου, που σε κανένα άλλο μέρος του κόσμου δεν παρουσιάσθη: Άνθρωποι που δεν κατεδέχοντο ούτε καν να μιλήσουν με κομμουνστάς, συνεργάζονται τώρα μαζί τους ή μάλλον, παρεδόθησαν εις αυτούς άνευ όρων, μόνον και μονον διά να καταλάβουν το αξίωμα του Δημοτικού Συμβούλου.

Παρεδόθησαν εις αυτούς άνευ όρων και εάν παρ' ελπίδα επιτύχουν, δεν είναι αυτοί που θα νικήσουν,

αλλά οι κομμουνισταί. Και πράγματι αυτών θα είναι η νίκη, διότι θα έχουν ανεβή το σκαλοπάτι που έχουν εις το πρόγραμμα των διά το έτος τούτο. Μόλις εκτελέσουν επιτυχώς το μέρος τούτο του προγράμματος των, η Λευκωσία δεν θα ακούση " Ζήτω ο Ζαχαριάδης" (Γενικός Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας). Δεν θα ακούση " ζήτω η λεγομένη Εθνική Ενότης", αλλά " ζήτω το ΕΑΜ) Κίνημα της Αριστεράς στην Ελλάδα).

Και πολύ δικαίως, διότι μία νίκη το συνδυασμού του κ. Κληρίδη θα είναι νίκη κάθε άλλου, εκτός του ιδίου.

Το Κομμουνιστικόν Κόμμα Κύπρου θα έχη κάμει ακόμα ένα βήμα και θα αρχίση να προχωρή προς την εκτέλεσιν του επομένου μέρους του προγράμματος του, το οποίον ασφαλώς θα χαρακτηρίζεται από την προσπάθειαν να βγη από την μέσην, ο κ. Κληρίδης.

Η ευκαιρία θα ευρεθή οπωσδήποτε και δεν είναι ανάγκη να έχη κανείς μεγάλην διορατικότητα διά να ίδη από τώρα την στιγμήν που οι νυν συνεργάται του κ. Κληρίδη θα κατηγορούν τούτον ως "αντιδραστικόν" ή "κρυπτοφασίσταν".

Ο κ. Κληρίδης θα συνέλθη τότε, αλλά θα είναι πολύ αργά, διότι εν τω μεταξύ θα έχη συνεισφέρει ό,τι ηδύνατο προς ανάπτυξιν του κομμουνισμού, οι δε κομμουνισταί θα γελούν και ταυτοχρόνως θα αναζητούν άλλους Κληρίδηδες διά την επιτυχίαν του νέου μέρους της προαπαγάνδας των.

Λευκωσιάται, προσέξτε. Μη πέσετε θύματα της πλέον ταπεινής προπαγάνδας του χειροτέρου είδους.

Λευκωσιάται,

δεν σας ζητούμεν την ψήφον σας διά να καταλάβωμεν το δημαρχείον. Κάτι άλλο ασυγκρίτως σοβαρότερον σας ζητούμεν. Σας καλούμεν να μας ψηφίσετε διά να δοθή ένα νέο γερόν μάθημα εις εκείνους, οι οποίοι χάριν προσωπικών και μόνον λόγων, κατεδέχθησαν να γίνουν όργανα των πλέον αντεθνικών στοιχείων. Σας καλούμεν να μαυρίσετε αλύπητα τον συνδυασμόν εκείνον, ο οποίος

περιλαμβάνει εις τους κόλπους του στενόν πολιτικόν φίλον του Αλβανού Εμβέρ Χότζα και του Βουλγάρου Γεωργίεφ.

Λευκωσιάται,

Εάν βρίσκετε και σεις ότι όλα αυτά αποτελούν ύβριν και προσβολήν κατά του γοήτρου της ωραίας μας πόλεως, δώστε τους ΜΑΥΡΟ αλύπητα και ψηφίσατε ΚΟΡΔΟΝΙΙ τον εθνικόν σας συνδυασμόν

ΖΗΤΩ Η ΜΕΓΑΛΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΖΗΤΩ Η ΝΙΚΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ ΜΑΣ

Στις **20 Μαΐου, 1946**, ο υποψήφιος του συνδυασμού του Κληρίδη Μιλτιάδης Χριστοδουλου, γραμματέας της επαρχιακής επιτροπής του ΑΚΕΛ Λευκωσίας έρριψε τη βόμβα του: Αποκάλυψε ότι η ανακοίνωση της ΣΕΚ Λευκωσίας (συνδικαλιστική οργάνωση της Δεξιάς), με την οποίαν η Ομοσπονδία τασσόταν υπέρ του Δέρβη, είχε εκδοθεί χωρίς να το γνωρίζουν τα μέλη του κι έτσι η Επιτροπή υπέβαλε την παραίτηση της.

Η ΣΕΚ έπειτα από διαβουλεύσεις με το ΚΕΚ είχε εκδόσει ανακοίνωση με την οποία διέψευδε την καταγγελία του Μιλτιάδη Χριστοδούλου, αλλά επιβεβαίωσε ότι πραγματικά είχε παραιτηθεί, αλλά πρόσθετε ότι "ουδεμίαν σχέσιν έχει με διάστασιν γνωμών διά τας προσεχείς δημοτικές εκλογάς" και ότι η παραίτηση οφειλόταν" εις ενδοοργανωτικές διαφοράς προ πολλού υφισταμένας εις τους κόλπους της Ομοσπονδίας".

Η Εκλογική Επιτροπή του Συνδυασμού του Κληρίδη εξέδωσεν ανακοίνωση με την οποία επέμεινε ότι τα όσα είχε πει ο Χριστοδούλου ήταν πραγματικότητα και υπέβαλε έκκληση "προς την τιμιότητα και την ειλικρίνεια των μελών της Ομοσπονδίας", σύμφωνα με τη εφημερίδα "Ανεξάρτητος" της **23 Μαΐου, 1946**, όπως "χάριν της διακυβευομένης αληθείας, ομιλήσουν ευθαρσώς διά να εκκαθαρισθή η κατάστασις".

Πρόσθετε το φυλλάδιο της Παράταξης Κληρίδη:

"Είμαστε βέβαιοι ότι ανάμεσα στους

νεοσυντεχνιακούς υπάρχουν άνθρωποι με τιμιότητα και συνείδηση που δεν θα επιτρέψουν να διαστρεβλώνεται η αλήθεια, χάριν της οποίας λέγουν ότι αγωνίζονται. Μας αρκεί αυτή η πρόκληση. Τους προσκαλούμε λοιπόν για να δουν και οι τυφλοί ποιοι ομιλούν προς τους εκλογείς των την αλήθειαν, θέτοντες μπροστά τους την αλήθεια και όχι τη διαστρέβλωση της αληθείας, ΕΜΕΙΣ ή οι ΑΛΛΟΙ; Μέσα στον εργάτη είτε νεοσυντεχνιακός είναι αυτός είτε παλαιοσυντεχνιακός, είτε οτιδήποτε άλλο φωλιάζει πάντα η αγάπη προς τη αλήθεια. Είμαστε βέβαιοι πως οι τίμιοι Νεοσυντεχνιακοί θα μιλήσουν".

Η έκκληση της παράταξης Κληρίδη βρήκε ανταπόκριση από τον Κυριάκο Μούσκο, Γραμματέα της ΣΕΚ Λευκωσίας που εξέδωσε γραπτή δήλωση "διά την αποκατάστασιν της αληθείας" όπως ανέφερε με την οποίαν επιβεβαίωσε τις καταγγελίες.

Ανέφερε:

"Είμαι ένα από τα μέλη του ΚΕΚ. Ταυτόχρονα είμαι γραμματέας της Ομοσπονδίας Νέων Συντεχνιών Λευκωσίας (ή ΣΕΚ). Αυτό όμως δεν μπορεί να με εμποδίζει από του να εκθέσω την αλήθεια και να ξεκαθαρίσω τα πράγματα που έχουν συγχυθεί τελευταία, ένεκα του χθεσινού ανακοινωθέντος της Ομοσπονδίας Ν. Συντεχνιών Λευκωσίας, το οποίον εξεδόθηκε ύστερα από τις κατηγορηματικές δηλώσεις του κ. Μιλτ. Χριστοδούλου στη συγκέντρωση του συνδυασμού εθνικής συνεργασίας κατά την περασμένη Δευτέρα.

Η εκλογική επιτροπή του συνδυασμού Εθνικής Συνεργασίας με το σημερινό πρωϊνό της ανακοινωθέν κάμνει έκκλησιν στην τιμιότητα και την ειλικρίνεια μας και μας παρακαλεί να μιλήσουμε, διότι "μας περιμένει ο λαός και η τίμια εργατιά για να μας χειροκροτήσει". Η ευθύνη του χαρακτήρος μου και η ευσυνειδησία μου, και μόνον, μου επιβάλλουν πράγματι να ομιλήσω, μη ενδιαφερόμενος καθόλου διά τα "χειροκροτήματα" τα οποία λέγεται ότι μου επιφυλάττονται, θα ομιλήσω απλώς σαν ένας τίμιος

άνθρωπος, ενδιαφερόμενος μόνον διά την αποκατάσταση της αλήθειας:

1. Οι αποκαλύψεις στις οποίες προέβη ο κ. Μιλτ. Χριστοδούλου την περασμένη Δευτέρα είναι σαφείς και ανταποκρίνονται πλήρως προς την αλήθεια.

2. Είναι γεγονός αναμφισβήτητον ότι ούτε εγώ σαν γραμματέας, ούτε η Ομοσπονδία των Νέων Συντεχνιών, σαν σώμα, ελάβαμε ποτέ γνώση του ανακοινωθέντος που εξεδόθη και έφερε την υπογραφή μας. Δηλώ κατηγορηματικά ότι ούτε και σήμερα ακόμη δεν γνωρίζω τα πρόσωπα που εξέδωσαν και εκκυκλοφόρησαν εν αγνοία μας το ανακοινωθέν εκείνο.

3. Ούτε εγώ, ούτε η Ομοσπονδία μας γνωρίζει ποίος ή ποίοι επλήρωσαν ή ανάλαβαν να πληρώσουν τα έξοδα για την έκδοση του ανακοινωθέντος εκείνου.

4. Την δήλωση του κ. Χριστοδούλου, ότι η Ομοσπονδία παραιτήθηκε δεν την αμφισβητεί ούτε το χθεσινόν ανακοινωθέν της Ομοσπονδίας μας που αποδίδει την παραίτησή μας, σε "ενδοοργανωτικές διαφορές" οι οποίες "προ πολλού έχουν αναφυσί στους κόλπους της Ομοσπονδίας". Πιστός στο καταστατικό και τα συνέδρια των Νέων Συντεχνιών αισθάνομαι υποχρέωσιν να δηλώσω σαφώς ότι οι τέτοιες "ενδοοργανωτικές διαφορές" ανεφύησαν πράγματι προ πολλού, οφειλόμενες στη σκανδαλώδη παρέμβασιν ενός κόμματος στα εσωτερικά μας ζητήματα και είναι γεγονός ότι αυτή η παρέμβαση- ωξύνθηκε σε ύψιστο βαθμό με την έκδοσιν και την κυκλοφορία φυλλαδίου δίχως την έγκρισή μας- ωδήγησε την Ομοσπονδία μας σε παραίτηση και αυτοδιάλυση, δίχως αμβολίαν, εκείνο που ανεξαρτήτως των προ πολλού υφισταμένων ενδοοργανωτικών διαφορών, έπαιξε αποφασιστικό ρόλο στην παραίτηση μας, υπήρξεν η απαράδεκτη για μας πρόσφατη έκδοση φυλλαδίου και η χρησιμοποίησή σ' αυτό της υπογραφής μας δίχως καμμίαν δίκη μας συγκατάθεση.

5. Αύτη είναι η πραγματική αλήθεια που κανένα ευσυνείδητο μέλος της Ομοσπονδίας μας δεν μπορεί να την αμισβητήσει, επαναλαμβάνω ότι προβαίνω στη

δήλωσιν αυτή, οδηγούμενος μόνον από την αγάπην μου προς τη αλήθεια. Και θα ήμουν έτοιμος, και πάλιν χάριν της αποκαταστάσεως των προαγμάτων, να προχωρήσω και να δημοσιεύσω ολόκληρον την έκθεση που έκαμα στη συνεδρίαν εκείνην που παραιτήθηκε η Ομοσπονδία μας, όπως και τα πρακτικά της συνεδρίας εκείνης, εάν ήθελε να απαιτήσει η περίσταση.

6. Εν τούτοις, δεν θα ήμουν συνεπής με τις αρχές μου, αν αποκαθιστώντας την αλήθεια, συνέχιζα να συνδέουμαι με μιαν κατάσταση στην οποία επικρατεί παντού η διαστρέβλωση της αλήθειας και η παρέμβαση ενός κόμματος για εξυπηρέτηση δικών του σκοπών και για μεγάλη ζημιά του εργατικού μας κινήματος. Γι' αυτό και αισθάνουμαι εξ ίσου την υποχρέωση να δηλώσω ότι αυτήν την στιγμήν παύω να είμαι έστω και απλούν μέλος των Νέων Συντεχνιών καθώς επίσης παύω και να είμαι μέλος του Εθνικού Κόμματος.

Λευκωσία **22.5.1946**

Ο παραιτηθείς γραμματεύς της Ομοσπονδίας
Νέων συντεχνιών Λευκωσίας
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΟΥΣΚΟΣ